

1/10/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

MVWS
cc SIPS

Deadline: 03-10-2024

Directoraat Generaal Cura-
tieve Zorg
Directie Patiënt en
Zorgordening
Team F

Ontworpen door

nota

Het bericht 'Het OM kan criminaliteit in de zorg niet meer aan: 'Er wordt jaarlijks voor 10 miljard gefraudeerd'

Datum Document

-

Kenmerk

3940848-1069876 PZO

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Op 8 augustus jl. zijn er twee sets Kamervragen gesteld door de leden Dobbe en Van Nispen (beiden SP) en het lid van Dijk (SGP) over het bericht dat "het OM de criminaliteit in de zorg niet meer aan kan en er jaarlijks voor 10 miljard wordt gefraudeerd". Deze vragen zijn complementair aan elkaar. Beide sets worden afzonderlijk beantwoord en naar de TK verzonden. De vragen zijn aan u en aan de minister van Justitie en Veiligheid gesteld.

2. Geadviseerd besluit

Beslispunt: gaat u akkoord met verzending van de bijgevoegde Kamerbrief met de beantwoording van beide sets Kamervragen?

De Kamerbrief wordt gelijktijdig voorgelegd aan de minister van Justitie en Veiligheid.

Deadline: de oorspronkelijke deadline voor beantwoording was 28 augustus 2024. Er is een uitstelbrief uitgegaan voor beantwoording van deze Kamervragen, omdat nog niet alle benodigde informatie voor de beantwoording was ontvangen. I.v.m. uitgebreide afstemming heeft beantwoording langer geduurd en wordt u geadviseerd de beantwoording zo snel als mogelijk naar de Kamer te sturen.

3. Kernpunten

- De aanleiding voor de vragen is een artikel van Follow the Money (FTM). Dit betreft een interview met twee medewerkers van het Openbaar Ministerie (OM) die op 5 augustus jl. een interview hebben gegeven aan FTM.
- In het artikel stelt het OM niet in staat te zijn de toenemende zorgfraude voldoende te kunnen bestrijden. Betere controle vooraf is noodzakelijk, zeggen zij. Het OM spreekt over "tien miljard euro zorgfraude op jaarbasis".
- Nu lijdt de zorg volgens het OM aan een 'versnipperingsinfarct': te veel partijen gaan over een klein stukje van de geldstroom. Zij weten van elkaar niet precies wie, wat, wanneer doet. "Daarbinnen kan een crimineel opereren zonder snel tegen de lamp te lopen." Het OM zou graag zien dat gemeenten en verzekeraars nadenken hoe ze de instroom van malafide

zorgbedrijven kunnen verlagen. Ten slotte stelt het OM dat het nodig is om een stukje 'gezond wantrouwen' in het systeem in te bouwen.

- In de beantwoording meldt u dat de aanpak van zorgfraude in het hoofdlijnenakkoord is opgenomen, en dus een prioriteit voor u is. Tevens gaat u in op de ketenbrede aanpak van fraude in de zorg en gaat u in op wet- en regelgeving omtrent zorgfraude. Bijvoorbeeld de inwerkingtreding van de Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg (Wbsrz) per 1 januari 2025, die de mogelijkheden tot gegevensuitwisseling gaan verbeteren. Tevens licht u preventiemaatregelen toe, waaronder de verbeterde screening van zorgaanbieders en de verbetering van de mogelijkheden tot het weren van malafide zorgaanbieders (o.a. amendement Bushoff: verbreding vergunningplicht).

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Integriteit en (de aanpak van) fraude in de zorg zijn politiek gevoelige onderwerpen. De afgelopen tijd zijn er diverse vragen in de media en politiek gesteld over dit onderwerp. De volgende gerelateerde sets aan Kamervragen zijn recent beantwoord:

- Op 27 maart 2024 zijn Kamervragen gesteld aan uw voorganger door de leden Michon-Derkzen en Van den Hil (beiden VVD) over het bericht 'Honderden miljoenen aan WMO-fraude: 'Zorgcrimineel heeft vrij spel''.
- Op 7 mei 2024 zijn Kamervragen gesteld aan uw voorganger door het lid Dobbe (SP) over het bericht 'Voor miljarden aan zorgfraude gepleegd, maar pakkans nihil: 'En zorgpremies stijgen steeds meer''.
- Op 27 juni 2024 is een Kamerbrief verzonden door uw voorganger en de voormalig minister van OCW naar aanleiding van de publicatie van het rapport 'Er is meer aan de hand - Verkenning misstanden in het opleiden in de zorgsector'.

Daarnaast is tegelijkertijd met deze set Kamervragen op 8 augustus ook een set Kamervragen over hetzelfde nieuwsartikel gesteld door Dobbe en Van Nispen (SP). De beantwoording van deze vragen zijn reeds aan u voorgelegd.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het OM geeft aan dat er met 10 procent van de 100 miljard euro, die jaarlijks in de zorg omgaat, wordt gefraudeerd. Er wordt gesproken over "tien miljard euro zorgfraude op jaarbasis". De omvang van zorgfraude is echter een schatting en niet nader onderbouwd. Verschillende onderzoeken hebben uitgewezen dat de omvang van zorgfraude niet goed te kwantificeren is. Het benoemde bedrag aan zorgfraude, 10 miljard, is VWS niet bekend.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De Kamervragen zijn in afstemming met JenV beantwoord. Intern is afgestemd met de directies Z, WJZ en DMO. Extern is afgestemd met het OM, de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) en de IGJ.

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

Nieuwe toezegging:

- U zegt toe het gesprek met zorgverzekeraars aan te gaan over de vraag op welke manier zij declaraties voor zorg - die geleverd is in buitenlandse klinieken – controleren en vergoeden, en de Tweede Kamer hierover in het voorjaar van 2025 te informeren.

Toezeggingen die genoemd worden, maar al eerder zijn gedaan:

- U zegt toe ernaar te streven om in wetgeving vast te leggen dat het uitkeren van winst in die sectoren, waar winst is toegestaan¹, alleen onder een aantal basisvoorwaarden mogelijk is. Deze aanscherpingen geeft u aan vast te leggen in het wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders.
- U meldt dat de Tweede Kamer in het najaar wordt geïnformeerd over de vervolgacties naar aanleiding van de publicatie van het rapport 'Er is meer aan de hand - Verkenning misstanden in het opleiden in de zorgsector'.
- Ten slotte zegt u toe samen met de partijen, die betrokken zijn bij de bestrijding van zorgfraude te kijken of, en zo ja hoe, de regelgeving in de zorg fraudebestendiger en eenduidiger kan worden gemaakt.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

¹ Zie het Uitvoeringsbesluit Wtzi, artikel 3.1 voor een overzicht van deze sectoren.